

egentlig aldrig kunne blive færdig med at anstaffe Nytt, idet man bestandig kan være udfat for at kunne komme til at kassere det Gamle, hvis man vil følge med. Dernæst maa et saadant Bævningsvæsen — saaledes synes det mig i det Mindste som Offe-Militærlyndig — have Fæstninger eller i alt Fald een Fæstning. At dette Krigsmateriel skal jo opbevares paa et Sted, hvor det kan være nogenlunde sikkert, og Hæren maa jo ogsaa i det Mindste i visse paakommende Tilfælde have et Sted, hvor den kan ty hen, thi det forekommer mig, at en Hær, som ikke er støttet af en Fæstning, er uheldig stillet; dette synes jeg, at man kan skønne uden at være inde i selve Sagen. Endvidere behøves der for Danmarks Vedkommende et stærkt Søforsvar. Et Land, der har den geografiske Beliggenhed, som Danmark har, kan — hvis det overhovedet skal have et stærkt Børn — lige saa lidt i Fremtiden som i Fortiden undvære et stærkt Søværn. Dette har jo i tidligere Tid spillet en betydelig Rolle i vort Forsvarsvæsen, og endnu kan man jo sige med Digteren, at vore Kyster befyldes af det forkladde Hav, som en Gang var Danmarks Bøi til Ros og Magt. Sammenfatter man nu Alt dette, tror jeg at være berettiget til at sige, at den fuldstændige Gjennemførelse af den almindelige Børnepligt og alt det vaabenbygtige Mandstabs Paabenøvelse for derved at skabe et saa stort og stærkt Børn, som vort Fædreland paa nogen Maade er i Stand til at skabe, vil koste ganske andre finansielle Midler end dem, hvorom der er Tale i Løningslovene og i det forelagte Lovforslag om en ekstraordinær Bevilling. Et æret Medlem (Auren) fremsatte forleden en Begæring, som fandt den høitærede Krigsministers Bifald, og som var i Samstemning med det Resultat, hvortil ogsaa han var kommen med Hensyn til de Udgifter, som i de sidst forløbne 5 Aar vare medgaaede til vort Bævningsvæsen. Det viste sig deraf, at de ordinære Udgifter havde andraget noget over 5½ Million samt de ekstraordinære Udgifter paa det Nærmeste 1 Million om Aaret, og lægger man nu hertil den foreslaaede Bevilling af 17½ Million i 8 Aar, hvilket altsaa er noget over 2 Millioner aarlig, faa vi til Resultat en Udgift af noget over 8½ Million aarlig. Jøte vi endnu hertil, at hvad der hidtil har vist sig at være ekstraordinært, ikke ved den overordentlige Bevilling vil undgaa at vedblive at være det, hvortilmod vi lige fuldt ville komme til at beholde det, om det end i Dieblisset kunde synes, at man kunde undgaa det, vil det nok vise sig, at den fortsatte Udvikling af vort hele Bævningsvæsen bestandig vil fordrø større og større Summer. En Omstændighed, som saaledes bestemt vil fordrø en større Sum, er jo den, at den Udskrivningsmasse, den Mængde af vaabenbygtigt Mandstabs, som vil være tilstede, Aar efter Aar bliver større. Dette vil bevirke, at der vil udkræves mere baade til Bevæbning og i alle andre Henseender, saaledes at man kan være fuldt berettiget

til at skønne, at de i det væsentlige ekstraordinære Bevillinger ikke i Fremtiden ville kunne undgaa at være dette, fordi vi nu faa denne overordentlige Bevilling. Vi komme saaledes hen til en aarlig Udgift af omtrent 9 Millioner Rigsdaler til vort Bævningsvæsen, hvilket er betydelig over en Trediedel af samtlige vore Statsindtægter. Et æret Medlem udtalte igaar, at denne Udgift nærmest vilde udgjøre Halvdelen deraf, og naar jeg nu siger, at den udgjør over en Trediedel, er der altsaa ikke saa stor en Forskjel. Der fremstiller sig nu to Spørgsmaal for mig. Det ene er det: Kan Danmark bære en saadan Byrde til sit Bævningsvæsen, uden at det derved lammer sin indre Udvikling? Det andet er det: Hvis Danmark kan bære denne Byrde eller, som jeg hellere vil kalde det, denne Overanstrengelse, er det da sandsynligt, at denne vil bære saadanne Frugter for Fædrelandet, at det er forsvarligt og rigtigt at udgive saa Meget? Hvad det første Spørgsmaal angaar — kan Danmark bære Byrden? — synes jo andre ærede Medlemmer, som ere meget mere sagkyndige, end jeg kan være det, da jeg kun har taget en saa lille Del i denne Sals Forhandling, at være enige om, at den er for stor. Dette er kommet til Orde fra udmærket sagkyndige og erfarne Mænd allerede ved Forhandlingen for 5 Aar siden om den nuggældende Hærløn, og det er ligeledes kommet til Orde i disse Dage. Jeg skulde mene, at et Folks Styrke ikke hovedsagelig ligger i, hvor mange riflede Kanoner det har; at et Folks Kraft ikke hovedsagelig ligger i, hvor mange blanke Sæbler og hvor mange væbnede Hænder det kan stille i Marken i visse Tilfælde; men det, at den indre Udvikling i alle Henseender, baade med Hensyn til Industri, til Handel, til Samfærdighedsmidler gaar frem, og at Folket gaar frem i aandelig Udvikling og materielt Velvære, saaledes at det bliver et sundt og kraftigt Folk til at tage Del i den almindelige Verdens Udvikling, skulde jeg mene er Omstændigheder, der tilvisse gjøre et Folk fuldt saa stærkt og livskraftigt som væbnede Hænder, og som i fuldt saa høi Grad betinge, at Folket kan leve som Folk i Verden. Derfor kan man ikke Andet end spørge sig selv, om hele den indre Udvikling, som er nødvendig for Folket, og som ikke kan undværes, uden at det maa dø, selv om ingen Fiende kommer og dræber det, kan fremmes tilbørlig, dersom en saa stor Hæruddgift aarlig skal udredes. Hvad vilde man sige, hvis jeg forlangte 3 à 4 Millioner om Aaret til vort Almueskolevæsen? Hvad vilde man sige, dersom jeg udtalte: I Danmark er 60 pCt. af Befolkningen Arbejdere; disse Arbejdere føre en kummerlig Tilværelse og trænge i høi Grad til en udmærket Oplysning, som vil være til Gavn baade for dem selv og for hele Samfundet, men de have ikke Raad til selv at bekoste denne Oplysning, og vi maa derfor give 3 à 4 Millioner dertil? Man